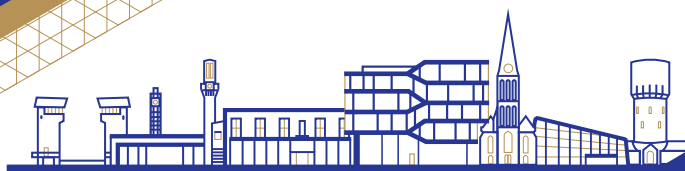

Beleids- begroting

2025 - 2028

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

5.2.9 Bestuur en ondersteuning

Aanspreekpunt bestuurlijk

Burgemeester Schelberg, Wethouders Freriksen en Steen

Aanspreekpunt Ambtelijk

D. Dercksen, A. Lenferink, A. De Vos, J-P. Boutkan en L. de Vries

Welke belangrijke ontwikkelingen zien we voor 2025?

Dienstverlening

We verbeteren onze dienstverlening doorlopend. In 2024 zijn we – op basis van de uitgangspunten dienstverlening - gestart met het uitvoeringsplan gericht op drie onderdelen:

1. Basis op orde: we brengen samenhang aan in hoe we als gemeente naar inwoners overkomen en handelen. Dit vraagt waar nodig afspraken of kaders en monitoring.
2. Heldere taal: we willen duidelijk en begrijpelijk communiceren via al onze communicatiekanalen. Dit doen we door schrijfspraken (Helder Hengelo's).
3. Digitale dienstverlening: we werken aan de verdere digitalisering van aanvragen van onze producten. Ook voor de website is blijvende aandacht. De focus ligt op de belangrijkste producten voor inwoners (meest aangevraagd of meest bezocht).

Verbeteringen gaan over heldere taal in brieven, juiste website informatie, procesbeschrijvingen, uitvoeren van een inwonersreis. Het toepassen van de uitgangspunten dienstverlening vraagt doorlopende aandacht en toepassing door de hele gemeentelijke organisatie.

Participatie

We willen blijvend aansluiten bij de behoefte en ervaringen van onze inwoners. Daarom zoeken wij proactief de samenwerking met inwoners, ondernemers, organisaties en (keten)partners, want zij zijn de experts en gebruikers van onze stad. Inwoners krijgen steeds vaker de mogelijkheid om mee te denken en mee te werken en mee te doen bij ontwikkelingen. Het denkkader participatie helpt ons hierbij om goede afwegingen te maken.

Bestuurlijke samenwerking

De gemeenteraad is inmiddels een actualisatie van het 'Beleidskader verbonden partijen 2024' aangeboden. We leggen opnieuw de afspraken vast over het aangaan van relaties met verbonden partijen, het afstoten ervan en het beheren van de relatie met de verbonden partijen. De actualisatie betreft o.a. de inbedding van de gewijzigde wet op de gemeenschappelijke regelingen, de toetreding van nieuwe partijen en beëindigen van bestaande relaties en de verbetering van enkele processen, zoals het inventariseren van risico's van deze verbonden partijen.

Eind 2024 wordt het liquidatieplan van Regionaal Bedrijventerrein Twente in de gemeenteraad behandeld. Het liquidatieplan voorziet in de afwikkeling van de grondexploitatie Bedrijventerrein XL (1). De gemeenteraad kan dan wensen en bedenkingen over het plan bij het bestuur inbrengen. De gemeenschappelijke regeling wordt niet gebruikt voor een eventuele voortzetting in een nieuw plan voor grootschalige kavelverkopen. Hengelo heeft nog niet besloten om aan een vervolgplan deel te nemen.

In 2024 is een nieuwe verbonden partij opgericht door onze gemeente: Zonneveld Boeldershoek BV. De BV is 100% eigendom van de gemeente. Vanaf 2025 zullen wij deze partij in de paragraaf verbonden partijen opnemen.

Een zeer groot deel van de lasten van gemeenten worden gevormd door bijdragen aan verbonden partijen voor door hen verrichte taken. Het is niet meer dan logisch, dat verbonden partijen bijdragen aan de tekorten die bij gemeenten ontstaan als gevolg van kortingen die het Rijk toepast op het gemeentefonds vanaf 2026. Bij de private verbonden partijen kunnen we niet veel invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering. Dat is anders voor de gemeenschappelijke regelingen. Daar zullen wij in de aanloop naar de begroting 2026 kaders stellen om ervoor te zorgen, dat ze activiteiten prioriteren en de beslist noodzakelijke activiteiten zo efficiënt mogelijk uitvoeren.

Krapte op de arbeidsmarkt

Er is al enige tijd sprake van krapte op de arbeidsmarkt en deze gaat in de komende jaren nog toenemen. Ook wij merken de gevolgen van de opbouw van de beroepsbevolking. Het gemeentelijk personeel wordt ouder en dat betekent dat er de komende jaren veel mensen met pensioen gaan. Dit heeft invloed op onze capaciteit en inzet. Daarnaast ligt ongewenst vertrek van onze medewerkers naar andere werkgevers in de huidige arbeidsmarkt steeds op de loer. Deze ontwikkeling blijft om aandacht vragen om onze ambities voor de komende jaren waar te kunnen maken.

Voor 2025 en verder gaan wij onze inzet dan ook intensiveren om de gevolgen van de arbeidsmarktsituatie het hoofd te bieden. Dat doen wij door ons plan van aanpak arbeidsmarktpositionering verder tot uitvoering te brengen en door te ontwikkelen. Enerzijds door beter te vinden en te werven: verbeteren van ons werkgeversmerk en arbeidsmarktcommunicatie, onze recruitmentcapaciteit inzetten en jong talent en zij-instromers aantrekken.

Daarnaast blijven we ons ook inzetten op behoud, het binden en boeien van onze huidige medewerkers. Dat betekent onder andere dat we het onboardingsproces in 2024 opnieuw onder de loep hebben genomen en dit geprofessionaliseerd hebben. De verdere borging en aanscherping hiervan zal in 2025 verder aandacht krijgen. Ook HR-thema's als duurzame inzetbaarheid, betrokkenheid, vitaliteit, leren & ontwikkelen en arbeidsvoorwaarden dragen hier aan bij en staan in 2025 dan ook op de HR agenda.

Tot slot blijven wij continu aandacht houden voor de goede balans tussen onze taken, ambities en de benodigde inzet hierop in kwalitatieve en kwantitatieve zin. Het instrument strategische personeelsplanning, inmiddels uitgerold in een groot deel van onze organisatie, vormt hierbij een belangrijk instrument.

Digitaliseren van fysieke archieven

De gemeente heeft een omvangrijk fysiek archief. Door onze fysieke archieven te digitaliseren worden deze tijds- en plaatsonafhankelijk beschikbaar en beter vindbaar. Daardoor kunnen we onze inwoners beter van dienst zijn. Ook kunnen we hierdoor beter voldoen aan de eisen die de Wet open overheid (Woo) en de Archiefwet stellen aan het actief en passief openbaar maken van informatie. We hebben ondertussen de voorbereiding afgerond (analyse, onderzoek, marktconsultatie en aanbesteding) en gaan in 2025 starten met de feitelijke implementatie.

Digitale Transformatie

Digitalisering verandert de economie en samenleving in een razendsnel tempo. Zo snel dat we soms worden verrast door ontwikkelingen. Als overheid moeten we scherp zijn op nieuwe mogelijkheden en ontwikkelingen, zodat we als gemeente de goede dingen blijven doen voor onze inwoners en ondernemers.

De totale verandering die dit mogelijk moet maken noemen we de Digitale Transformatie. Het is een fundamenteel andere kijk op klantervaring, bedrijfsmodellen en processen waarbinnen digitale informatie een cruciale rol speelt. En dat gaat verder dan het digitaliseren van processen. Het gaat om zowel een culturele- en bedrijfstransformatie als een technologische transformatie, waarbij een optimale inpassing van digitale technologieën en oplossingen kan plaatsvinden.

Zo kunnen we samen meer toegevoegde waarde voor-, en vertrouwen door de maatschappij creëren. Met het strategische programma 'Digitale Transformatie' zetten we een beweging in gang waarbij we alert zijn op deze ontwikkelingen en niet verrast worden door veranderingen. Het onderwerp moet voor op ons netvlies blijven staan.

Het jaar 2024 stond in het teken van het uitvoeren van verschillende pilots. Zo hebben we een pilot uitgevoerd om de verslaglegging van keukentafelgesprekken binnen de WMO te automatiseren met behulp van kunstmatige intelligentie. Ook hebben we voor de Breemarsweg een Digital Twin ontwikkeld met een gedetailleerd 3D model en data (van o.a. sensoren) om de herinrichting van het gebied te ondersteunen. Met de uitgevoerde pilots hebben we kennis, inzicht en ervaring opgedaan die we in de praktijk kunnen inzetten voor onze inwoners, ondernemers en medewerkers. In 2025 gaan we verder met innoveren door nieuwe pilots uit te voeren. Daarnaast gaan we ons in 2025 meer focussen op het bestendigen van de opgedane kennis en ervaring binnen de organisatie zodat we langdurig digitale transformatie kunnen borgen in onze organisatie.

Digital Decade

De digitalisering van de samenleving brengt wereldwijde kansen en uitdagingen met zich mee. In dat kader presenteerde de Europese Commissie in maart 2021 een visie en strategie voor de digitale transformatie van Europa in de periode tot 2030. Dit plan wordt de Digital Decade genoemd. Als onderdeel van dit plan heeft de Europese

Commissie een aantal wetten gemaakt. Een deel van deze wetten zijn al van kracht zoals de AVG. Een groot aantal wetten is nog in onderhandeling en/of moet nog omgezet worden naar Nederlandse wetgeving. Wij moeten voldoen aan deze wetgeving maar zien dat niet als een beperking. Deze wetten in het kader van de 'Digital decade' geven ons namelijk handvatten en bieden ons mogelijkheden om onze informatievoorziening richting inwoners te verbeteren.

In 2025 gaat de Artificial intelligence act (AI-act) in. Met deze wet zijn er uniforme en betere richtlijnen om innovatieve oplossingen zoals ChatGPT en DALL-E in te zetten. Ook zorgt deze wet ervoor dat onze inwoners beter beschermd worden, doordat onder andere de oplossingen veilig en in overeenstemming met onze rechten en waarden zijn.

In het kader van cyberbeveiliging heeft de Europese Unie de NIS-2 richtlijn vastgesteld. Met deze richtlijn zijn we in staat de digitale weerbaarheid van onze dienstverlening te verbeteren. Wat weer bijdraagt aan meer vertrouwen in de overheid en ons als gemeente Hengelo.

Datagedreven werken

De afgelopen jaren heeft Hengelo geïnvesteerd in een meer datagedreven manier van werken in de organisatie. Sindsdien is de wereld enorm veranderd. Er is steeds meer data beschikbaar en de technologische mogelijkheden nemen enorm toe. Bij vele uitdagingen in de stad kan data een cruciale rol spelen waardoor de vraag naar data steeds verder groeit. Daarom is het tijd om de volgende stap te zetten in deze manier van werken. In 2023 is hiervoor een datastrategie opgesteld. In navolging hierop is in 2024 gestart met het vormgeven van een programma waarin de focus als eerste ligt op het versterken van competenties van medewerkers om verantwoord datagedreven te kunnen werken. Een belangrijk onderdeel hierbij is de inrichting van een duidelijk ethisch kader, die breder zal worden vormgegeven dan alleen voor de inzet van data. Vervolgens komen onderwerpen als data-architectuur en de inrichting van processen en verantwoordelijkheden aan bod.

Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) van kracht, die de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangt. De wet schrijft voor dat binnen vijf jaar alle informatie voor de elf binnen de wet vallende informatie categorieën actief gepubliceerd wordt. Daarbij hebben we acht jaar de tijd de gemeentelijke informatiehuishouding passend te optimaliseren. Beide termijnen lopen vanaf de ingang van de wet. De gemeentelijke ambitie is bepaald op 'wettelijk, plus', waarbij we gaan voldoen aan het wettelijk minimum en op nader te bepalen thema's meer openheid willen geven. Via het uitvoeringsprogramma 'Programma wet open overheid' implementeren we deze wet met specifieke aandacht voor juridische zaken, informatiehuishouding, archivering en communicatie. De gemeente wordt transparanter en efficiënter.

Verduurzamen maatschappelijk vastgoed

Op basis van de routekaart (die in 2023 is opgesteld) gaan we in 2025 verder met het verduurzamen van panden uit de gemeentelijke vastgoedportefeuille. In 2024 zijn we gestart met het Twentebad. De maatregelen hierbij omvatten zowel energiebesparing, energieopwekking en energietransitie. De intentie is om panden door middel van deze maatregelen te verduurzamen tot energieneutraal.

Streven naar goede balans tussen taken en middelen

De meicirculaire 2024 van het gemeentefonds is, naast de (nieuwe) taakmutaties, een definitieve financiële uitwerking van de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk. Dit betekent dat structureel gezien de financiële problemen voor gemeenten niet zijn opgelost door het Rijk. Op landelijk niveau is nog steeds sprake van aanzienlijke tekorten voor de taken die gemeenten moeten uitvoeren. Bij gemeentelijke taken horen ook de bijpassende knaken van het Rijk. We blijven streven naar een goede balans tussen taken en middelen. Hiervoor blijven we stevig lobbyen bij het Rijk en de VNG.

Beperkte financiële reikwijdte - begrotingsadvies VNG

De VNG heeft in het definitief begrotingsadvies gevraagd in beeld te brengen wat we als gemeente de afgelopen jaren niet hebben kunnen uitvoeren door de financiële krapte. U heeft hiervoor als gemeenteraad in het verleden al diverse keuzes gemaakt om binnen het financiële kader te blijven, doordat het Rijk ons te weinig vergoedt voor de gemeentelijke taken die we moeten uitvoeren.

Langjarige koers/strategische agenda/talentopgave

In de toekomst zullen we bij de verdere uitwerking van de talentopgave in een programmaplan en de strategische agenda de resterende middelen van de reserve aanjaagbudget talentopgave inzetten en het bovenmatige deel van de algemene reserve verder aftoppen. Wij vinden het raadzaam om niet het gehele bovenmatige deel van de

algemene reserve nu in te zetten, maar ook middelen voor de toekomst beschikbaar te houden als (co)financiering. We verwachten dat door de (grote) projecten in de toekomst het risicoprofiel (benodigd weerstandsvermogen) zal toenemen. Uitgangspunt blijft een financieel gezonde gemeente met voldoende beschikbaar weerstandsvermogen (met name algemene reserve) om tegenvallers op te kunnen vangen.

Kapitaalmarkt

Er is een ommekeer gaande bij de ECB-rente (Europese Centrale Bank). De eerste verlaging is doorgevoerd en er liggen naar verwachting nog verdere acties in het verschiet. Zolang de inflatie op een aanvaardbaar niveau (rond de 2%) blijft zal de ECB haar rente naar een lager niveau laten dalen. Dit heeft sterke invloed op de marktrentes waar wij als gemeente tegen moeten lenen. De afgelopen jaren zijn wij de markt niet op geweest en hebben wij investeringen en herfinancieringen uit eigen middelen kunnen voldoen. Mochten marktrentes dalen dan kunnen we toekomstige financieringen tegen gunstigere condities aantrekken dan de afgelopen tijd.

Relevante beleidsnota's

- [Financiële verordening 2023](#)
- [Nota investerings- en activeringsbeleid 2023](#)
- Beleidsnota Integraal Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2023 - 2027
- [Nota reserves en voorzieningen 2016](#)
- Evaluatie bestemmingsreserves 2021
- [Treasurybesluit 2021](#)
- [Beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Hengelo 2021](#)
- Beleidskader verbonden partijen 2024
- [Accommodatiebeleid Sociaal en Vastgoedkaders 2021](#)
- [Denkkader participatie \(2022\)](#)
- [Nota overhead \(2024\)](#)
- [Participatieverordening \(2023\)](#)

Verbonden partijen

- Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBTwente) voert de taken van waardering, heffing en innen van gemeentelijke belastingen uit voor de gemeente.
- BNG Bank NV is een verbonden partij en tevens huisbankier van de gemeente.
- Twence Holding BV verwerkt afval voor ons (programma 7) en draagt middels dividenduitkering tevens bij aan de algemene dekkingsmiddelen.
- Tot Crematoria Twente BV kunnen onze inwoners zich wenden voor lijkbezorging (programma 7), maar de BV keert ook dividend uit (via Openbaar Lichaam Crematoria Twente), wat als algemene bate in programma 9 landt.
- Enexis Holding NV is energienetwerkbeheerder in de regio en keert dividend uit; wij ontvangen dit als algemeen dekkingsmiddel.

Overige partijen waar we mee samenwerken:

- Kennispunt Twente draagt bij aan de kwaliteit van onze sturingsinformatie door onderzoek en advies.

Wat willen we bereiken?

9.1 Meer inwoners zijn betrokken bij hun stad en tevreden over het bestuur van Hengelo

9.1.1 Meer (jonge)(1) inwoners en andere belanghebbenden zijn betrokken bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid en zij voelen zich gehoord.¹

¹ De toevoeging 'jonge' is gedaan, in aansluiting op het traject voor kindinclusie (ook wel Baas boven Baas), waar de raad geld voor beschikbaar heeft gesteld, en waar nu uitvoering aan wordt gegeven.

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Percentage inwoners dat (heel) veel vertrouwen heeft in de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd (%) [1] ¹	18,6%(2022) 29,3%(2023) 37,8%(2024)	29,3%	27%	30%	32%	35%	37%
Percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling 'De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen' (%) [1]	31,5%(2022) 42,0%(2023) 48,1%(2024)	42,0%	37%	40%	42%	45%	47%
Percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling 'De gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners' (%) [1]	17,6%(2022) 28,4%(2023) 32,7%(2024)	28,4%	27%	30%	32%	35%	37%
Percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling 'De gemeente Hengelo doet wat ze zegt' (%) [1]	18,1%(2022) 28,3%(2023) 28,4%(2024)	28,3%	27%	30%	32%	35%	37%
Minimaal 3 keer per jaar worden kinderen/ jongeren via een Baas boven Baas traject betrokken bij een relevant en actueel thema uit de Beleidsbegroting	n.v.t.	3	3	4	4	4	4

¹ De peilwaarden van deze indicatoren fluctueren de afgelopen jaren. De streefwaarden voor deze indicatoren zijn daarom gebaseerd op een gemiddelde van de peilwaarden 2021, 2022 en 2023 in combinatie met de langjarige ambitie van de Gemeente Hengelo

9.2 Inwoners zijn meer tevreden over de dienstverlening van de gemeente Hengelo

9.2.1 Inwoners waarderen de dienstverlening van de gemeente Hengelo hoog

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de dienstverlening van de gemeente (cijfer 1-10)	6,41 (2022) 6,63 (2023) 6,57 (2024)	6,6	7,5	6,8	7	7,2	7,5
Rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente (cijfer 1-10)	6,62 (2022) 6,83 (2023) 6,81 (2024)	6,8	7,5	7	7,2	7,5	7,8

9.3 Hengelo blijft een wendbare, ambitieuze en financieel gezonde gemeente

9.3.1 De gemeente Hengelo blijft financieel gezond waarbij we ambities blijven realiseren vanuit de logica van de Hengeloër

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Jaarstukken		Streefwaarden begroting:			
		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aanvullend weerstandsvermogen per inwoner (euro) ultimo jaar ¹	143 (2022)	718	521	583	532	520	513
Structureel positief exploitatieresultaat van de gemeentebegroting ²	2,0 miljoen (begroting 2021)	-2,9 miljoen ³	4,3 miljoen ⁴	7,1 miljoen	-0,8 miljoen	-1,6 miljoen	-0,7 miljoen

¹ De beschikbare weerstandscapaciteit minus de benodigde weerstandscapaciteit uitgedrukt in een bedrag per inwoner.

² De mate waarin structurele lasten (volledig) worden gedekt door de structurele baten.

³ In 2023 was de indicator (anders) gedefinieerd als: Structureel exploitatieresultaat van de gemeentebegroting in jaar t+3

⁴ Dit betreft het structureel begrotingssaldo voor de jaarschijf 2024; zie paragraaf 3.2 van de Beleidsbegroting 2024-2027.

Wat gaan we daarvoor anders doen in 2025?

9.1.1 Meer (jonge) inwoners en andere belanghebbenden zijn betrokken bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid en zij voelen zich gehoord.

- In samenwerking met het voortgezet onderwijs ontwikkelen we een aanbod met activiteiten die bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen en onderwijsdoelstellingen. Het aanbod van Prodemos en de Respect Foundation wordt hierin opgenomen.
- We ontwikkelen een structurele samenwerking met het basisonderwijs door een samenwerking met de raad van kinderen.
- We formaliseren daar waar nodig het jeugdlintje.
- We evalueren participatietrajecten en leren hiervan.
- We beargumenteren in bestuurlijke besluiten de afweging voor het wel/ niet inzetten van participatie.
- We bieden initiatiefnemers handvaten om participatie toe te passen.
- We implementeren de mogelijke inzet van een online participatieplatform.

9.2.1 Inwoners waarderen de dienstverlening van de gemeente Hengelo hoog.

- We herschrijven standaardbrieven en automatische berichten, zoals een ontvangstbevestiging in Helder Hengelo's. We trainen medewerkers op helder taal gebruik(Helder Hengelo's) en betrekken inwoners bij onze teksten.
- We sturen op onze meetbare doelstellingen dienstverlening. Dit maken we concreet en werken aan de borging en sturing ervan in de organisatie. We brengen onder andere in beeld hoe we werken en sturen op onze servicenormen.
- Op onze website houden we rekening met onze lezers en proberen we zo helder mogelijk op te schrijven wat we bedoelen en verstrekken we begrijpelijke informatie over gemeentelijke producten en diensten. We digitaliseren de aanvraagmanieren en maken dit zo simpel mogelijk. We verbeteren onze website(s) en digitale toegankelijkheid waar nodig en werken aan digitale inclusie.
- We verbeteren de klachtencoördinatie en hoe inwoners meldingen/bezwaren indienen. Wij beantwoorden op tijd vragen en klachten.
- Wij coachen onze medewerkers om klantcontacten nog waardevoller te maken.
- We meten de tevredenheid van onze inwoners.
- We zorgen voor een lerende omgeving waarin we ons de vraag blijven stellen of onze dienstverlening voldoet aan onze uitgangspunten dienstverlening. We wisselen ontwikkelingen, positieve en negatieve ervaringen en signalen met elkaar uit, zodat we onszelf continu kunnen blijven verbeteren.

9.3.1 De gemeente Hengelo blijft financieel gezond waarbij we ambities blijven realiseren waarbij de inwoner centraal staat.

- We sturen stevig op het terugdringen van de volumeontwikkelingen Jeugd en Wmo door middel van het transformatieplan van het sociaal domein voor een neutraal financieel perspectief.
- We zorgen voor een structureel sluitende begroting voor de jaarschijf 2025 om aan het provinciaal toezicht te voldoen.
- We sturen op voldoende weerstandsvermogen (m.n. algemene reserve).
- We zetten de ingezette lobby naar het Rijk voort om voldoende rijksmiddelen te ontvangen voor bestaande én nieuwe taken, die de gemeente moet uitvoeren.

Wat blijven we doen?

Bestuur

- We gaan vroegtijdig in gesprek met de raad en leggen regelmatig open voorstellen voor aan de raad.
- Bestuurlijk samenwerken in allerlei bovenlokale gremia om zo de belangen van Hengeloërs en Twentenaren te behartigen. Voorbeelden hiervan zijn G40, VNG, Euregio/MONT en de vernieuwde regionale overlegvormen via bijvoorbeeld de Twenteboard.
- Onze strategische agenda (ondere andere mobiliteit/TEN-T en innovatie/technologie) blijven we ook verbinden met Europa/Brussel, onder andere door deelname aan netwerken zoals Eurocities en Polis.
- We blijven inzetten op het verhogen van de slagkracht van de regionale samenwerking, bijvoorbeeld door de stedelijke samenwerking te verstevigen. Dat geldt in het bijzonder voor de samenwerking met Enschede, waarbij we ons vanuit onze eigen autonomie en identiteit gezamenlijk positioneren als grootstedelijke Twentse agglomeratie met bijna 250.000 inwoners.
- Het is van groot belang om het verhaal van de kracht van de grootstedelijke samenwerking te blijven vertellen, door gezamenlijk onze netwerken nog beter te benutten, te verstevigen en uit te breiden.
- Tot 1 januari 2026 heeft het Hengelose college zitting in de Twenteboard.
- De gemeenteraad ondersteunen; door middel van een griffie en een rekenkamer.

Participatie

- De inwoner staat centraal in het ons handelen. Daarmee geven we richting, luisteren we en bieden we ruimte aan inwoners, ondernemers en (keten)partners. Wij zoeken ze actief op en brengen ze in positie.
- We blijven medewerkers trainen op de methodiek uit het denkkader participatie. We bieden hierbij een leer- en/of evaluatiemoment voor medewerkers.
- We bieden medewerkers kennis en tools die nodig zijn voor het opzetten van participatietrajecten, onder andere werkvormen en gespreksleiding. Dit geldt ook voor kindinclusie projecten.

Dienstverlening

- We geven (doorlopend) aandacht aan de dienstverlening aan de hand van de leidende motieven (persoonlijk, duidelijk, respectvol en betrouwbaar) en de uitgangspunten dienstverlening. Wij willen dat de inwoner zich welkom, gehoord, gezien en begrepen voelt.
- Voor inwoners die niet digitaal kunnen of willen communiceren, blijven we bereikbaar via de niet-digitale kanalen.
- Het klantcontactcentrum beantwoordt vragen en meldingen via telefoon, e-mail en andere (sociale) communicatiemiddelen (zoals Whatsapp).
- Op de gemeentelijke website geven we begrijpelijke informatie over producten en diensten.

Burgerzaken/publieksdienstverlening

- Aan de publieksbalies verstrekken we paspoorten, ID-kaarten, rijbewijzen en diverse uittreksels en verklaringen.
- We voeren allerlei werkzaamheden uit op het gebied van 'Burgerzaken', zoals: beheren burgerlijke stand en Basisregistratie personen (BRP), voltrekken huwelijken en geregistreerde partnerschappen, uitvoeren Wet op de Lijkbezorging, bijhouden begraafplaatsadministratie en taken op het gebied van naturalisatie en optie.
- We organiseren verkiezingen en referenda.

Financiën

- We zorgen voor inzichtelijke financiën voor inwoners en ondernemers. Er wordt continu gestreefd om onze planning- en controlcyclus verder te ontwikkelen en te digitaliseren en de producten leesbaar, transparant en toegankelijk te maken.
- Via de Zomernota, Beleidsrapportage en de Jaarstukken informeren we de gemeenteraad over de belangrijkste afwijkingen op beleidsinhoudelijk en financieel gebied ten opzichte van de Beleidsbegroting.

- Externe subsidies verwerven, realiseren en verantwoorden. Wij blijven de mogelijkheden tot medefinanciering door andere overheden en partners optimaal benutten.

Treasury

- We stellen een financieringsbehoefte op en analyseren de leningenportefeuille, rekening houdend met de wettelijke normen kasgeldlimiet en renterisiconorm.
- We anticiperen op onze liquiditeitsbehoefte door het aantrekken van kort lopende en lang lopende geldleningen.
- We verstrekken geen nieuwe geldleningen en garanties aan derden met uitzondering van leningen waarbij we garantstelling kunnen delen met het Waarborgfonds Sport.
- We beheersen de risico's en volgen de financiële ontwikkelingen bij organisaties aan wie we hebben geleend.
- We beheren de deelnemingenportefeuille en zetten de daaruit vrij komende dividenden (overwegend) als algemeen dekkingsmiddel in.

Gemeentelijke belastingen, leges en tarieven

- We leggen jaarlijks in belastingverordeningen de tarieven voor gemeentelijke heffingen vast.
- We heffen via GBTwente de volgende belastingen als onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen: onroerendezaakbelastingen, parkeerbelasting, hondenbelasting, precariobelasting. Voor het algemeen dekkingsmiddel toeristenbelasting verwijzen we naar programma 3.
- We stellen lasten- en batenoverzichten op om de kostendekkendheid van leges en collectieve inwonerslasten te bepalen. Voor deze tarieven geldt in principe volledige kostendekkendheid.
- Voor de opbrengsten van reclame uitingen blijven we afspraken maken over marktconforme vergoedingen.

Gemeentelijk vastgoed

- We blijven meewerken aan projecten zoals de huisvesting van de voetbal academie en het IHP onderwijshuisvesting. Zie voor een toelichting van de verschillende projecten de betreffende beleidsprogramma's.
- Verhuur, verkoop en sloop van gebouwen.

Wat mag het kosten?

Taakveld	Saldo rekening 2023	Saldo begroting 2024	Lasten begroting 2025	Baten begroting 2025	Saldo begroting 2025	Verschil 2025 - 2024
0.1 Bestuur	-3.956	-4.799	4.908	-	-4.908	-108
0.2 Burgerzaken	-2.123	-1.543	4.314	2.483	-1.831	-288
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-543	-1.046	1.800	1.247	-552	494
0.4 Ondersteuning organisatie	-32.711	-40.856	45.725	5.889	-39.836	1.021
0.5 Treasury	5.521	3.913	10.558	12.276	1.718	-2.196
0.61 OZB woningen	11.480	12.722	1.351	14.483	13.132	410
0.62 OZB niet-woningen	14.673	15.883	143	16.408	16.264	381
0.63 Parkeerbelasting	1.874	2.018	122	2.182	2.060	42
0.64 Belastingen Overig	892	893	47	805	757	-136
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	193.827	207.030	-	215.796	215.796	8.766
0.8 Overige baten en lasten	-767	-1.838	3.917	485	-3.431	-1.593
0.9 Vennootschapsbelasting	-86	-71	72	-	-72	-1
0.10 Mutaties reserves	-11.946	-9.714	16.407	9.616	-6.791	2.923
Totaal 9 Bestuur en ondersteuning	176.135	182.593	89.364	281.670	192.306	9.713

Taakveld	Saldo begroting 2025	Saldo begroting 2026	Saldo begroting 2027	Saldo begroting 2028
0.1 Bestuur	-4.908	-4.908	-4.872	-4.872
0.2 Burgerzaken	-1.831	-1.830	-1.830	-1.830
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-552	-610	-731	-602
0.4 Ondersteuning organisatie	-39.836	-38.414	-37.604	-37.285
0.5 Treasury	1.718	1.417	1.215	931
0.61 OZB woningen	13.132	13.292	13.446	13.616
0.62 OZB niet-woningen	16.264	16.315	16.315	16.315
0.63 Parkeerbelasting	2.060	2.060	2.060	2.060
0.64 Belastingen Overig	757	757	757	757
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	215.796	203.786	205.110	207.324
0.8 Overige baten en lasten	-3.431	-941	-937	-1.818
0.9 Vennootschapsbelasting	-72	-72	-72	-72
0.10 Mutaties reserves	-6.791	4.014	476	-35
Totaal 9 Bestuur en ondersteuning	192.306	194.866	193.333	194.489

Financiële toelichting

0.1 Bestuur (€ 108.000 nadeel)

De uitzetting van de budgetten is het gevolg van de toegepaste indexering.

0.2 Burgerzaken (€ 288.000 nadeel)

De uitzetting van deze budgetten is het gevolg van de toegepaste indexering en de specifieke toerekening van I en IT kosten.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (€ 494.000 voordeel)

In 2024 is extra tijdelijk personeel ingehuurd voor het vastgoedbedrijf (23-FP-9.19 en 24-FP-9.14). Daarnaast krijgen wij in 2024 een laatste compensatievergoeding van € 63.000 van het Rijk voor de meerkosten voor het beëindigen van de gascontracten (SEFE Energie LTD). Beide zaken worden verrekend met de reserve vastgoedbedrijf. In 2024 is er een pand aangekocht waarbij ook eenmalige uitkoopkosten waren gemoeid.

0.4 Ondersteuning organisatie (€ 1.021.000 voordeel)

Aanpassingen van de notitie overhead 2023 van de commissie BBV zijn aanleiding geweest om een nieuwe nota overhead gemeente Hengelo met ingang van 2025 vast te laten stellen door de gemeenteraad. Als gevolg hiervan zijn er een aantal aanpassingen in de begroting verwerkt met als gevolg dat er budgetten verschuiven. Dit geldt met name voor de teammanagers ROZ en Twentebad/Hengelo Sport. Deze functies worden met ingang van de begroting 2025 specifiek aan de taakvelden ROZ en zwembad/Hengelo Sport toegerekend en niet meer aan taakveld 0.4 overhead. Ook als gevolg van de nota worden er specifieke I en IT kosten toegerekend aan diverse taakvelden. Naast de verlaging van deze budgetten op de overhead worden er extra opbrengsten verwacht als gevolg van een hoger tarief voor de opslag van overhead als gevolg van de indexering. Tevens is er door de uitwerking van de detailbegroting sprake van aanpassingen in kapitaallasten.

In lijn met de gunning van de opdracht basisondersteuning gaan wij 1 ingang organiseren voor alle inwoners met een ondersteuningsvraag. Het vormgeven van de integrale toegang heeft consequenties voor de gemeentelijke organisatie. Wij gaan in gesprek over overname van medewerkers door de aanbieder. In lijn met deze overname van medewerkers is er een afname van overheadkosten (€ 325.000).

De overhead per domein is als volgt (bedragen x € 1.000):

Overhead per domein	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Directie	2.073	2.023	2.023	2.023
Sociaal Domein	2.787	2.640	2.527	2.871
Bedrijfsvoering	35.177	33.960	33.263	32.600
Fysiek Domein	1.881	1.873	1.873	1.873
Subtotaal	41.918	40.496	39.686	39.367
Doorberekende overhead	-2.082	-2.082	-2.082	-2.082
Totaal	39.836	38.414	37.604	37.285

0.5 Treasury (€ 2.196.000 nadeel)

In de Zomernota 2024-2028 (24-FP-9.11) is er bijgestuurd op de kapitaallasten van 2024. Daarnaast is een structurele rentebaait op het schatkistsaldo opgevoerd. De verwachting is dat deze rentebaait de komende jaren gaat afnemen, omdat onze liquide positie afneemt en een daling van de marktrente is ingezet. Dit komt door de daling ECB-rente die anticipeert op de daling van de inflatie. We verwachten in deze Beleidsbegroting minder rente door te belasten doordat de investeringen lager/realistischer zijn dan vorig jaar. Daarnaast is er een aanpassing van systematiek geweest, waardoor minder rentelasten worden doorbelast aan de grondexploitaties. Dit zorgt voor een nadeel op het taakveld treasury en een voordeel op de grondexploitaties.

0.61 OZB woningen (€ 410.000 voordeel)

De indexering van de inkomsten en toename van het aantal te belasten objecten verklaart de hogere baten. Daarnaast zijn de kosten van het waarderen, heffen en innen verhoogd. Voor het onderdeel proceskosten behandeling bezwaar en beroep wordt de verhoging doorgerekend in de heffing.

N.B. De baten wijken € 25.000 af van de baten in de paragraaf lokale heffingen, omdat er naast de heffing baten ontvangen worden uit aanmaningen, dwangbevelen en invordering.

0.62 OZB niet-woningen (€ 381.000 voordeel)

Wat voor OZB woningen geldt is ook van toepassing voor OZB niet-woningen.

N.B. De baten wijken € 24.000 af van de baten in de paragraaf lokale heffingen, omdat er naast de heffing baten ontvangen worden uit aanmaningen, dwangbevelen en invordering.

0.63 Parkeerbelasting (€ 42.000 voordeel)

We hebben in 2025 hogere parkeerinkomsten (€ 63.000), maar er worden ook hogere kosten doorberekend door GBTWente (€ 21.000). Beide ontwikkelingen zijn het gevolg van het toepassen van prijsindexatie.

0.64 Belastingen overig (€ 136.000 nadeel)

Het nadeel wordt met name veroorzaakt door de motie 'gefaseerde afschaffing hondenbelasting' (Motie M01 - Zomernota 2024-2028).

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 8.766.000 voordeel)

In de Zomernota 2024-2028 bent u in bijlage 10.3 uitgebreid geïnformeerd over de 'Financiële effecten gemeentefonds' op basis van de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk en de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds. De belangrijkste ontwikkelingen waren:

- De aanpassing van de accessen aan de bbp (bruto binnenlands product) systematiek met ingang van 2024 (i.p.v. 2027).
- De aflopende compensatie van het Rijk voor loon- en prijsontwikkelingen vanaf 2026.
- De loon- prijs- & volumeontwikkelingen voor de gemeente.
- Het schrappen van de oploop van de opschalingskorting vanaf 2026.
- Het benutten van de extra ruimte onder het plafond BTW compensatiefonds.
- De gemeentelijke en landelijke hoeveelheidsverschillen bij diverse verdeelmaatstaven.
- Diverse taakmutaties (zie bijlage 10.3.2 van de Zomernota 2024-2028).

In de jaren 2026 en verder is nog steeds sprake van ravijnjaren voor gemeenten. In 2026 is de verwachte gemeentefondsuitkering voor Hengelo ten opzichte van 2025 ruim € 12 miljoen lager; voor 2027 en 2028 is dit respectievelijk € 10,7 miljoen en € 8,5 miljoen lager.

0.8 Overige baten en lasten (€ 1.593.000 nadeel)

Begrotingstechnische correcties (€ 86.000 voordeel)

In 2024 zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld voor mogelijke voorstellen die voortvloeien uit een nog te houden motiemarkt. Daarnaast resteren op deze stelpost in 2024 nog incidentele middelen voor voorbereidingskosten strategische agenda. Over de inzet hiervan komen we in de 2e Beleidsrapportage 2024 terug. In 2025 en 2026 zijn eenmalig voor meer stagiaires en hogere stagevergoedingen middelen beschikbaar gesteld ten laste van de reserve aanjaagbudget talentopgave.

Stelposten gemeentefonds (€ 1.854.000 nadeel)

Het grootste nadeel ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door de stelpost looncompensatie 2025 en verder. De huidige Cao gemeenten loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025. Voor de ramingen van de nieuwe loonontwikkelingen voor het jaar 2025 hanteren we zoals gebruikelijk de cijfers die in het CEP2024 zijn gepubliceerd. De verwachte structurele looncompensatie voor het begrotingsjaar 2025 is 4,4%, waarvan 9/12 deel in 2025 wordt geraamd in verband met de looptijd van de Cao gemeenten tot 1 april 2025. Vanaf 2026 en verder worden jaarlijks voor een heel jaar deze structurele lasten geraamd (zie 24-FP-9.2 in de Zomernota 2024-2028). Vanaf 2026 komt daar extra bij de looncompensatie 2026 boven op de prijsindex. Dit heeft te maken met de nieuwe bbp systematiek van het gemeentefonds (zie ook 24-FP-9.2 Zomernota 2024-2028).

De taakstellende stelpost 'Nieuwe rijksmaatregelen Hervormingsagenda Jeugd' is vanaf 2026 jaarlijks opgenomen voor circa € 2,6 miljoen. Tevens is de stelpost Wmo indexering (24-FP-9.2) vanaf 2026 geraamd. Zie paragraaf 3.3 voor een uitgebreide toelichting op beide onderdelen.

Daarnaast zijn er fluctuaties in de stelposten Wet Goed verhuurschap, sociale premies, armoedebestrijding en jeugd.

Overige mutaties (€ 176.000 voordeel)

De inkomst inhouding premie 3e jaar WW vervalt. Het generatiepact loopt af. Tevens worden op dit taakveld de fluctuaties in de urenverantwoording geraamd.

0.10 Mutaties reserves (€ 2.923.000 voordeel)

De onttrekkingen en toevoegingen in de reserves kennen een eigen dynamiek in de begroting. Incidentele lasten worden gedekt uit reserves. Voor de grondexploitatie geldt een 'gesloten circuit' in de begroting. Verrekeningen vinden via de algemene reserve grondexploitatie plaats en drukken niet op het begrotingssaldo. Daarnaast zijn in het verleden in Zomernota's en Beleidsbegrotingen meerjarige overschotten of tekorten verrekend met de algemene reserve.

De grootste reservemutaties betreffen:

Algemene reserve (€ 11.696.000 nadeel)

Er is ruim € 24,5 miljoen minder onttrokken uit de algemene reserve in 2025 ten opzichte van 2024. Er is € 12,8 miljoen minder toegevoegd aan de algemene reserve. Per saldo een nadeel van € 11,7 miljoen.

Grote mutaties in 2024 zijn:

- In het vastgestelde bestemmingsvoorstel van de Jaarstukken 2023 is bijna € 7,3 miljoen in 2024 onttrokken en ruim € 4,8 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve.
- Ingroeipad en transformatiebudget sociaal domein (onttrekking uit de algemene reserve ruim € 4,1 miljoen).
- Dekking incidentele lasten in Zomernota 2023-2027 (onttrekking uit de algemene reserve € 6 miljoen).
- Resultaat 1e Beleidsrapportage 2024 (toevoeging aan de algemene reserve bijna € 8 miljoen).
- MFA Beckum in Zomernota 2024-2028, zie paragraaf 6.4 (onttrekking uit de algemene reserve € 7,6 miljoen).

Grote mutaties in 2025 zijn:

- Ingroeipad en transformatiebudget sociaal domein (onttrekking uit de algemene reserve € 1,2 miljoen).
- Moties Zomernota 2024-2028: M03 Gelden ruimte voor ondernemen en M15 Fonds voor leefbare wijken (totaal onttrekking uit algemene reserve € 200.000).

Grote mutaties in de meerjarenramingen 2026-2028:

- Dekking incidentele lasten jaarschijf 2026 in Zomernota 2023-2027 (onttrekking uit de algemene reserve bijna € 2,8 miljoen).
- Dekking incidentele lasten jaarschijf 2026 in Zomernota 2024-2028 (onttrekking uit de algemene reserve bijna € 1,3 miljoen).
- Dekking incidentele lasten jaarschijf 2027 in Zomernota 2023-2027 (onttrekking uit algemene reserve € 0,8 miljoen)

Reserve aanjaagbudget talentopgave (€ 5.855.000 voordeel)

In 2024 is € 5 miljoen toegevoegd aan de reserve aanjaagbudget talentopgave (24-NB-9.4). Voor de jaren 2024, 2025 en 2026 is er respectievelijk € 780.000, € 1.635.000 en € 120.000 onttrokken uit deze reserve voor de talentopgave. Zie bijlage 8.7 Nieuw beleid.

Reserve nog uit te voeren werken/activiteiten (€ 747.000 voordeel)

In de reserve nog uit te voeren werken/activiteiten kunnen nog niet bestede incidenteel beschikbaar gestelde gelden, waarvoor geen afzonderlijke reserve is/wordt ingesteld, tijdelijk worden geparkeerd voor omschreven doelen die nog steeds actueel zijn. In 2025 zijn er ten opzichte van 2024 veel minder toevoegingen aan (ruim € 2,3 miljoen voordeel) en onttrekkingen uit deze reserve (bijna € 1,6 miljoen nadeel) geraamd.

Op basis van het vastgestelde bestemmingsvoorstel van de Jaarstukken 2023 is € 948.000 in 2024 toegevoegd aan deze reserve.

Daarnaast wordt deze reserve gebruikt voor de budgetoverhevelingen van 2023-2024. In de 2e Beleidsrapportage 2023 is hiervoor ruim € 1,9 miljoen overgeheveld.

Tevens wordt deze reserve ingezet om tijdelijke gemeentefondsmiddelen te parkeren in afwachting van nader uit te werken werken/activiteiten als gevolg van taakmutaties in het gemeentefonds.

De diverse onttrekkingen uit deze reserve worden in een P en C document aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.

Reserve ruimtelijke kwaliteit binnenstad (€ 71.000 voordeel)

In 2024 is er eenmalig een bedrag van € 71.000 voor de bijdrage aan de horecawand onttrokken uit de reserve ruimtelijke kwaliteit binnenstad.

Reserve vastgoedbedrijf (€ 346.000 nadeel)

De onttrekking uit de reserve was in de voorgaande begroting € 346.000 hoger geraamd met name als gevolg van de verbouwing van het wijkcentrum Slangenbeek (24-NB-6.8) € 300.000 en inhuur vastgoedbedrijf € 89.000 (respectievelijk 23-FP-9.19 en 24-FP-9.14). Daartegenover staat een toevoeging van € 63.000 van het Rijk voor de meerkosten voor het beëindigen contracten gas SEFE Energie LTD.

Algemene reserve grondexploitaties (€ 791.000 nadeel)

Het nadelig resultaat ten opzichte van de begroting 2024 wordt veroorzaakt door éénmalige bijdrage bodemsanering ten behoeve van de Oude Ketelmakerij Hart van Zuid, tussentijdse winst Walkatenplein en 'af te sluiten' projecten met een positief resultaat. Hier tegenover staat een voordeel in de vorm van een lagere rentecompensatie in 2025 t.o.v. 2024 als gevolg van verlaging van het rentepercentage (o.b.v. nieuwe notitie rente van de commissie BBV) en de benodigde verhoging van de voorziening grondexploitatie.

Reserve onderwijshuisvesting (€ 400.000 nadeel)

Voor het Integraal Huisvestingsplan (IHP) storten wij 8% van de geplande investeringsomvang in jaar T in jaar T-2 en T-1 in de reserve onderwijshuisvesting. Deze incidentele middelen gebruiken wij om de voorbereidingskosten van businesscase tot aan het definitief ontwerp te dekken. Deze stortingen zijn conform de Zomernota 2023-2027 (23-FP-4.5: scenario 2b).

Reserve onderhoudswerkzaamheden Schouwburg (€ 450.000 nadeel)

Voor de vervanging en uitbreiding van de hijsinstallatie is in 2024 een bedrag van € 450.000 overgeheveld van de reserve onderhoudswerkzaamheden Schouwburg naar de reserve dekking kapitaallasten (24-NB-5.2).

Reserve Tozo (€ 235.000 nadeel)

Meerjarig hebben wij de fluctuerende uitgaven behorende bij de doorlopende uitvoerende Tozo werkzaamheden tot en met 2028 in onze totale begroting budgettair neutraal doorgevoerd door een onttrekking uit de gevormde Tozo reserve. De lagere onttrekking uit de reserve in 2025 ten opzichte van 2024 zorgt voor het genoemde nadeel.

Reserve Ondernemersfonds (€ 900.000 nadeel)

Ten behoeve van de investeringsgerichte aanpak bedrijventerreinen wordt voor de jaren 2024-2027 € 50.000 jaarlijks ingezet. Als dekking hiervoor vindt een jaarlijkse onttrekking van € 50.000 plaats uit de reserve ondernemersfonds (23-NB-3.1).

Daarnaast hebben wij in de Zomernota eenmalig in 2024 € 900.000 uit deze reserve vrij laten vallen (24-FP-6.10). Dit leidt tot een nadelig verschil van 2025 t.o.v. 2024.

Reserve Vluchtelingen (€ 1.520.000 voordeel)

In het vastgestelde bestemmingsvoorstel van de Jaarstukken 2023 is € 1,5 miljoen toegevoegd aan de reserve Vluchtelingen. Dit leidt tot het verschil tussen 2025 t.o.v. 2024.

Voor de opvang van de Nieuwkomers maken wij noodzakelijke kosten die door het Rijk met diverse regelingen worden vergoed. In 2024 en 2025 verwachten wij voor de opvang per saldo meer inkomsten te ontvangen dan dat wij aan uitgaven hebben. In de Zomernota 2024-2028 hebben wij op basis van deze inschattingen het exploitatieoverschot in de reserve Vluchtelingen laten terugvloeien.

Vanaf 2026 en verder hebben wij vooralsnog geen inkomsten opgenomen in onze meerjarenbegroting. Om eventuele doorlopende verplichtingen (contracten personeel, wonen etc.) bij te kunnen stellen hebben we voor 2026, 2027 en 2028 € 1,5 miljoen als stelpost opgenomen. Deze stelpost dekken wij deze door middel van een onttrekking uit de reserve Vluchtelingen. Wij monitoren deze geldstromen actief en stellen bij wanneer nodig.

Reserve Bodemsanering (€ 1.280.000 voordeel)

In 2025 wordt een eenmalige bijdrage van van € 1,3 miljoen onttrokken uit deze reserve ten gunste van de grondexploitatie Hart van Zuid de Ktelmakerij.

Reserve Duurzaamheid (€ 109.000 nadeel)

In 2025 verwachten wij circa 0,3 miljoen te onttrekken uit de reserve duurzaamheid conform het bestedingsplan duurzaamheid 2023-2026. Daarnaast zijn er middelen ter beschikking gesteld van circa 0,2 miljoen aan de Energiecoöperatie Energie van Hengelo voor huisvesting, doorontwikkeling en verdere professionalisering van de coöperatie. Hier tegenover staat een dotatie aan de reserve vanwege de incidentele overschotten van de stroomopbrengsten in de eerste jaren van het zonneveld Boeldershoek.

Reserve dekking kapitaallasten (€ 8.506.000 voordeel)

Er zijn een aantal toevoegingen in 2024 gedaan aan de reserve dekking kapitaallasten voor de MFA Beckum en de hijsinstallatie van de Schouwborg. Daarnaast is de reserve o.b.v. de kapitaallasten geactualiseerd.

Risico's

Digitalisering

Er zijn een aantal risico's die van invloed kunnen zijn op onze bedrijfsvoering. We zien een toename aan digitalisering van de samenleving. Ook vanuit het Rijk worden er wetten aangenomen die onze dienstverlening verder digitaliseren. Toch moeten we ook oog hebben voor meer digitale inclusie. Niet iedereen is digitaal voldoende onderlegd. De implementatie van deze digitale wetten kosten ook tijd en geld. Daarnaast zien we een toenemende kans op een cyberaankop op onze gemeente. Hier zijn we alert op maar de eventuele gevolgen kunnen groot zijn.

Artificial intelligence

Naast de kansen die artificial intelligence (AI) biedt, zien we ook een keerzijde. De opkomst van AI kan ook tot risico's leiden. Met name wanneer het gebruik leidt tot desinformatie. We willen graag een betrouwbare overheid zijn en we willen dat informatie aan inwoners betrouwbaar is. Door de toenemende invloed van sociale media op de maatschappij lopen we het risico dat polarisatie en onrust toeneemt en het vertrouwen in de overheid afneemt.

Krapte arbeidsmarkt

Ook de bedrijfsvoering van de gemeente kan onder druk komen te staan door de krapte op de arbeidsmarkt. We hebben hoge ambities en grote uitdagingen te realiseren. De organisatie is daar nog niet altijd op toegerust. De hoge

werkdruk kan ten koste gaan van de kwaliteit van de uitvoering. Daarnaast kan de druk vanuit het Rijk om wetten te implementeren deze werkdruk verder ophogen.

Onvoldoende en onduidelijkheid structurele rijksmiddelen

Wet- of regelgeving of taken kunnen niet worden uitgevoerd door te weinig compensatie van het Rijk.

Bij het opstellen van deze Beleidsbegroting is er nog steeds onduidelijkheid over de toekomstige inkomsten uit het gemeentefonds en specifieke uitkeringen. We weten niet de exacte beleidsmatige en financiële effecten van de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord van het Rijk in een regeerprogramma. Door deze onduidelijkheid is het moeilijk inschatten wat we in de toekomst aan financiële middelen hebben om onze ambities en doelen te realiseren.

Onderzoeksresultaten herijking gemeentefonds

De resultaten van diverse onderzoeken in het kader van de herijking van het gemeentefonds is, op het moment van afronding van deze Beleidsbegroting, nog niet bekend. Dit kan mogelijk in de toekomst leiden tot risico's, namelijk door de aanpassingen in het verdeelmodel van het gemeentefonds.